

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR® izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z danom naslednjega dne ter stane celotno 180 K., polletno 90 K., četletno 45 K., mesečno 15 K. Inzerati po dogovoru. Pri vsakršni objavi popusti.

Nar.: se pri opravi "TABORA" MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon intern. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritrilje d. st. Telefon št. 24. BHS poštnoštevilni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, petek 26. novembra 1920

Številka: 77.

Povratek princa Wieda na albanski prestol.

Francija za vzpostavitev Habsburžanov. — Obnovitev rusko-poljskih pogajanj.

Parlamentarni blok za ustavo.

Beograd, 21. novembra.

Glavna naloga Ustavotvorne skupščine je, da izdela ustavo za našo državo. Tukajšnji politiki že sedaj razmišljajo, iz katerih strank se bo mogla tvoriti trina parlamentarna večina, ki bo prevzela vodstvo Ustavotvorne skupščine in bo kot prvo točko dnevnega reda postavila zakonski predlog o ustavi. Naša država rabi nujno ustavo. Radičevstvo in frankovstvo na Hrvaškem in razne protidržavne gnanje nas silijo, da ustvarimo državi zakonski temelj, da se bo tudi formalno vedelo, kakšna dejanja so državotvorna in katera so protidržavna.

Kakor se sliši, se je začelo že pregovarjanje med nekaterimi strankami. Gre za to, da se združijo velike stranke v parlamentarni blok in da se te stranke zedinijo glede temeljnih točk naše ustave. Minister za konstituanto dr. Marković (radikalec) je izdelal ustavni načrt, ki je pa jako pomankljiv. Zato je prevzela vodstvo demokratska stranka, ki spopolnjuje ta načrt. Obenem pa smatra demokratska stranka za svojo najvažnejšo nalogo, da že sedaj zedini stranke, ki bodo odločevale v Ustavotvorni skupščini, v en blok. Dogovori med demokrati in radikali so takorekoč že dovršeni. Po tukajšnjih cenitvah bodeta imeli obe stranki v Ustavotvorni skupščini skupaj okroglo 200 poslancev. To pa ne bo zadostovalo, ker za močno večino v parlamentu je treba 250 članov. Radikalec zastopajo stališče, da je neobhodno potrebno, da vstopi v vlado čim manj strank, ako hočemo, da bo parlament v kratkem času sprejel zakon o ustavi. Radikalec so odločno proti temu, da bi se vzele v vlado male stranke z 10 ali z 20 poslanci, ker se s tem, kakor znano, ovira parlamentarno delo. Po njih mnenju bi bilo najbolje, ako bi kaka tretja stranka, ki stoji tudi na temelju državnega jedinstva, dobila pri sedanjih volitvah kakih 50 poslancev.

S te stranko bi se demokrati in radikalec zedinili ter tvorili močan blok od 250 članov. Ta blok bi bil dovolj močan, da bi dal državi ustavo.

Z hojzajno se zasleduje volilno borbo v nekaterih pokrajinah, kjer se državotvorne stranke pod to ali ono pretvezo cepijo. Ker gre sedaj za Ustavotvorno skupščino, bi morali vsi državotvorni elementi skupaj nastopati. Cepenje v več strank pomeni zmanjšati parlamentarno moč omenjenega bloka. Ako bi šlo to cepenje predaleč, obstoji nevarnost, da bo imel parlamentarni blok tako malo večino, da bo njegova delazmožnost v nevarnosti. Ako ne bo mogel ta parlamentarni blok v parlamentu delovati, doživimo lahko katastrofalno zavlačevanje zakonskega predloga o ustavi. V tem

slučaju bi se seveda morala Ustavotvorna skupščina razpustiti, kar bi pa imelo nedogledne posledice za državo.

ZJZ v službi NSS.

Ker slišimo, da se gg. „Zvezarji“ hudujejo na našo stranko in na „Tabor“, naj izvolijo upoštevati naše tozadevno mnenje: Če pri kateri stranki, so bile ravno JDS že od vsega početka najboljše simpatije do „Zveze“ kot strokovne organizacije. Ravno mi v Mariboru smo te simpatije ob vsaki priliki tudi dejansko pokazali napram „Zvezi“. In ravno v Mariboru smo imeli tudi priliko se prepričati, da je „Zveza“ zaslužila naše simpatije in sicer z njenim narodno-požrtvovalnim delom ob priliki prevrata, ko je v tedanji splošni zmedi vzpostavila red v našem prometu in to ravno ob času, ko so njih nemški tovariši popolnoma odpovedali. Teh zaslug „Zvezi“ ne smemo v Mariboru nikdar pozabiti. Ali prišel je za „Zvezo“ kritičen čas z ustanovitvijo politične stranke NSS. Tako v Ljubljani pri centrali, kakor v Mariboru pri najmočnejši podružnici, sta v stranko vstopila kot predsednika Deržič in Jarh, kot ob enem tudi predsednika nepolitične organizacije ZJZ. To je bila formalno in bistveno prva velika napaka, katero je „Zveza“ zagrešila v svojo lastno škodo. Noben človek ne more istočasno služiti dvema gospodarjema. Tudi gg. Držič in Jarh se kot človeka nista mogla razdeliti, da bi bila na pol kot predsednika pri politični stranki, na pol človeka kot predsednika pri strogo stanovski organizaciji. Ze v tem nasprotju samem se je moral poroditi razkroj na škodo „Zvezi“. In ta razkroj je „Zveza“ tudi čimdalje bolj občutila. Ne bomo se spuščali v nadaljne podrobnosti. Pred nami stoji le ugotovljeno dejstvo, da je Deržič ob oriliki sedanjih volitev izlorabil strokovno organizacijo in jo kot tako zapeljal v ogabni politični boj. In tozadevna najhujša napaka se je zvršila na Deržičevem kandidatnem shodu v Mariboru, kjer se je istovetnost „Zveze“ z NSS javno in na kričavi način dokumentirala. S tem nas je „Zveza“ javno prisilila, da jo istovetimo z našo najhujšo nasprotnico NSS, ki zvezana s protidržavno SLS vprizarja nasilna razbijanja naših shodov in to v prilog tistim klerikalcem, ki so še pred tremi leti tudi na vas gg. „Zvezarji“ klicali avstrijske rablje in ki jih še danes kličejo nazaj. Ne na naši, na vaši strani gg. „Zvezarji“ leži vsa krivda, da ste se pustili zavesti v politično gnojnico velekapitalistične Peskove NSS in ste nam iz srca siloma izruvali vse vaše simpatije do vas kot bivše strokovne organizacije. Ko vam predložimo natančnejši obračun, koliko ste nam škodovali s to svojo zavoženo taktiko na

ljubo eni osebi, enemu frazerju in tatu časti naših poštenih mož, tedaj še le boste uvideli sami, da ste vi sami izgubili v nas prijatelje in ne nasprotno.

Klerikalna sleparija za novo cerkev.

Ne samo mi, ves svet, ki je bil soudeležen na zadnji vojni, občuti krvavo potrebo novih zgradb za človeška bivališča. Osmero- in desetorglave družine se stiskajo v eni zatohli sobi in so še vesele, da jo sploh imajo; mnogo jih je, ki se potikajo po živinskih vagonih zdaj že tretje leto. Po listih se razpisujejo velike nagrade, samo da se sploh dobi stanovanje, za kar se še posebej ponuja vsako zahtevano in nezahtevano plačilo. Katoliški predsednik našega stanovanjskega urada pozna prav dobro stanovanjsko bedo, ki je ravno v Mariboru najboljčutnejša. Človek bi opravičeno mislil, da bodo ravno ti katoliški ljudje v prvi vrsti skrbeli in sodelovali, da se spravi vsaj ljudi iz vagonov in prenapolnjenih stanovanj v bivališča, kakor se za ljudi spodobi. Toda ne. Njihova glavna skrb je — zgradba novih cerkev. Za njih je poglavitno, da ljudje zahajajo v velike cerkve, a če isti ljude nimajo niti strehe, kaj to briga naše katoličane. Vsak še tako brumen katoličan v Mariboru ve, da smo v Mariboru dovolj preskrbljeni s cerkvami. — A duhovni gospodje so sklenili, da je najnujnejša potreba zgraditi za malo predmestno faro sv. Magdalene še eno novo cerkev in sicer na najlepšem prostoru, zunaj ob Kralja Petra trgu. Dobro vedo, da se bo večina prebivalstva taki zgradbi v teh časih uprla, so si izmislili in izvedli prav katoliški načrt. Svet, na katerem naj se zgradi nova cerkev, je last mestne občine. Za ta svet se cerkvena zgradbena družba pri sv. Magdaleni pogaja že več let. Pounudila je občini v zameno drugi obsežnejši prostor. Ker pa je mestna blagajna prazna in potrebuje denarja, so to ponudbo odklonili; občina hoče prodati in sicer dobro prodati: sprednji del zemljišča po 150 K m², zadnji del po 100 K m²; to bi znašalo nad 500.000 K. Referent finan. odseku pri mestnem sosvetu dr. Valjavec, je tozadevno govoril z dekanom pri sv. Magdaleni in o uspehu tega pogajanja poročal pri zadnji seji mestnega sosveta. Ravnatelj dr. Jerovšek je bil zato, da se kupnina zaokroži ravno na 500.000 K. Da pa ne bo treba občini plačati davka na prirastek, se je sklenilo, da se zemljišče proda cerkveni družbi za 480.000 K pogojno, da družba plača tudi vse davke iz te kupčije. Ta skleg sosveta roma zdaj na deželno vlado, ki bo seveda z obema rokama odobila to kupčijo. Nepotrebna

nova cerkev sv. Magdalene se bo tore čimpreje gradila. Preostane pa še glavno odobrenje — od strani mestnih občanov. Praviloma bi se občanom moral predložiti tozadeven predlog mestnega sosveta v odobrenje in še le potem bi bil mestni sosvet opravičen končno veljavno kupčijo skleniti ali jo zavrniti. Dr. Leskovar pa je to obrnil: najpreje je mestni sosvet že sklenil kupčijo in zdaj meščani lahko protestirajo — če se jim zljubi, pomagalo ne bo nič. Da formalno pokrije to sleparije, je vladni komisar dal na malem lističu ta načrt razglasiti na občinski deski, a ker ni nihče ugovarjal — ker zanj tudi nihče vedel ni — je zadeva zanj rešena. Za to kravjo kupčijo so glasovali tudi — narodni socialisti.

Zahvala zvestim demokratom!

Celje, dne 23. novembra 1920.

Volilno svobodo občutimo slovenski demokrati te dni v polni meri. Ni več le svoboda, ampak popolna brezobzirnost nasproti narodnim delavcem preteklosti. Tudi nedopustnih, če ne podlih sredstev se poslužuje volilna taktika zoper demokrate. Z vneto, ki bi bila umestnejša v pozitivnem delu za narod in družbo, in velikimi denarnimi izdatki so se mobilizirale zoper nas vse strasti zavisti in obrekovanja. Tem častnejše je za slovensko demokracijo, da je očitno sijajno odbila v ti volilni borbi vse napade in izide iz volitev močnejša nego je kdaj bila. Ni je ubilo odpadništvo v vrste narodnih socialcev in Samostojne kmetijske. — Srečna jim pot, ki menjajo prepričanje kakor srajco. Videl sem v malo dneh, ko sem prepoval svoje volilno okrožje kot nosilec štajerske demokratske liste, zopet na delu svoje zveste politične prijatelje iz davnih let.

Optijeli smo se narodne in napredne zastave z istim mladeniškim navdušenjem kakor že pri mnogih volitvah. Borci za jngoslovansko misel v naši stranki so sicer deloma menjali uloge, nikdo nam pa ne sme biti izgubljen.

Neobdelana njiva, naša jugoslovanska domovina, dala bode vsem delavoljnim posla dovolj, in kdor se ni uveljavil tokrat, iskal ga bode narod, ki ima le iz vrst demokratov upati opore na gospodarskem in kulturnem polju. Dolžnost me kliče v Beograd in prepustiti moram svojim prijateljem še zadnje volilno delo pred dnevom odločitve, ki bode za nas častna. Naše vrste so se tu pa tam zredile. Pleve so odletele! Boljše za nas! Prestali smo v vročem ognju preskušnjo. Vsi resni činitelji so nam ostali zvesti. Mnogo novih smo pridobili. Grem pripravljat

Graško dijaštvo proti Čehoslovakom.

DKU Gradec, 25. novembra. Dijaštvo univerze in tehnike je priredilo včeraj v navzočnosti rektorjev in profesorjev obeh visokih šol veliko demonstracijo proti češkim grozodejstvom (?) v Pragi, Achu in Toplicah. Sprejelo se je več resolucij. V prvi se pozivajo visokošolci sudetskih dežel, naj vstrajajo, ker bo tudi zanje prišla osvobodilna ura. V drugi se obračajo na vse visokošolce sveta in v tretji resoluciji se nalaga avstrijski vladi, naj ukrene energične ukrepe za revizijo sanžermanskega miru in prepreči ponovitev takih dogodkov napram Nemcem.

Avstrija in Bolgarija se sprejmeta v zvezo narodov.

DKU Ženeva, 24. novembra, (Švic. dop. urad.) Kakor se poroča, se Avstrijo in Bolgarijo sprejem v zvezo narodov. Posebno se simpatizira z Avstrijo in ni proti njenemu sprejetju nikakega resnega odpora. Proti Bolgariji je pa precej trdovratna opozicija s strani njenih sosedov Srbije (te vendar v zvezi narodov ni? Op. ur.) in Romunije. Vendar bo pa tudi zanjo glasovala večina. Jutri bo spodnja komisija najbrže že definitivno odločila o njenih sprejetjih.

Kultura in umetnost.

+ **Koncert Juro Tkalcic.** Njegov izbrani spored, ki ga tu objavljamo, bo dne 3. decembra nudil občinstvu nenavadni muzikalni užitek: Haydu, koncert D-dur za čelo — Dvořak, koncert H-moll op. 104 za čelo — J. S. Bach, Sarabanda, Bourrée, Gavota — Fauré, Elegija — Sains Saëns, Allegro appassionato — Tkalcic, Berceuse — Tkalcic, Serenade de Pierrot — Moniuszko, Večer — Popper, Polonaise de Concert. Ker se le redkokrat sliši koncert čelista, svetujemo našemu občinstvu, da ne zamudi te ugodne prilike.

+ **„Splošni prometni vestnik“.** Z 20. t. m. je začel izhajati v Mariboru polmesečni „Splošni prometni vestnik“, prvo jugoslovensko glasilo za gospodarstvo, trgovino in obrt, katerega izdaja pod uredništvom g. Josipa Simčiča realitetna pisarna „Havlik“. List stane četrtletno 5 K. Naroča se pri upravi, Maribor, Gregorčičeva ulica št. 6 pritličje.

Gospodarstvo, trgovina.

! Nagromadeno blago na Balkanu in v Grčiji. Mnoge angleške in ameriške tvrdke so računale s tem, da bo po končani vojni veliko pomanjkanje blaga posebno na Balkanu ter so radi tega odpravile tjakaj velike množine raznega blaga. Kakor poroča »Near East«, plesni v raznih skladščih in pristaniščih za 1 milijon funtov šterlingov samo volne. Tudi v Pirejski luki leži ogromna množina raznega blaga, ne da bi se oglasil zanje kak kupec.

! Ameriški finančni položaj. V teku meseca avgusta t. l. (drugi mesec računsko dobe 1920-21) izkazuje državna blagajna na rednih prejemkih 619.600.425 dolarjev. Izdatki so znašali skupno 567.015.712 dolarjev, od katerih se računa 447.571.062 dolarjev na redne izdatke in 119.444.650 za operacijo državnega dolga. V avgustu lanskega leta so znašali prejemki 1.729.955.221 dolarjev, od katerih je bilo 268.538.831 rednih prejemkov. Izdatki so znašali 1.430.546.025 dolarjev, redni pa 765.796.744 dolarjev.

! Bolgarski izvoz in uvoz. V letu 1919 je znašal bolgarski izvoz za 362.811.007 levov, uvoz pa 818.307.779 levov. Ikaraj so znašala pasiva 455.489.772 levov. Tako je izvoz, kakor tudi pri nas, ostal daleč pod 44% uvoza. V prvih treh mesecih leta 1920 se je vsled značnega povišanja cen zvišal uvoz na 1.721.649.920 levov, med tem ko je izvoz znašal 940.722.140 levov.

! **Produkcija svile v Italiji.** V letu 1919-1920 se je proizvajalo v Italiji 2.133.600 kg svile, medtem ko se je leta 1913 proizvedlo 5.207.000 kg. Produkcija svilenih bubij se računa na 1.832.900 kg, uvozi se pa 300.700 kg.

! **Newyorška borza.** Vsled slabega gospodarskega stanja in vsled govoric o predstoječi stavki v celni industriji, so pričeli efekti padati. Največ so padle akcije Canadian Pacific za 5,5 dol., Meksikan Petroleum za 7 in Central Electric za 9.

! **Posojilo Poljski za industrijo.** Mednarodni komité je sklenil, da se dvigne v svrhu izboljšanja poljske industrije posojilo v znesku 1 in tri četrtine funtov šterlingov. Za to svoto se bo nabavilo razne stroje, volno, medenine, antimon in kože. Komité bo vršil kontrolo, da se bodo ti predmeti res porabili v industrijske svrhe.

Zahtevajte povsod dnevnik „Tabor“.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Stužkinje, Primorkoy se išče k boljši primorski družini. Turoš, Krekova ulica št. 16-I. 815

Misec išče trgovina železnine Pinter & Lenard, Aleksandrova cesta. Predstaviti se je treba med uradnimi urami. 809 3-3

Krasna jedilnica po zelo ugodni ceni na prodaj. Kje pove upravništvo. 813

Jako dobro ohranjeni pianini stroj „Underwood“ se ceno proda. Na ogled: Gosposka ulica 8 pri družbi „Melistroja“. 814

Kožu za avto se proda. Cankarjeva ulica št. 14-II, vrata 9. 818

Proda se ceno: 1 zimsko sultnja in 1 zimsko obleka za gospoda srednje postave, kakor tudi 1 klobuk in eno črno častniško paradno jopo z dvojnimi prsi. Vpraša naj se: Vrazova ul. št. 6, pritličje, levo.

Prva slovenska brivnica se slavnemu občinstvu priporoča. Za točno in čisto postrežbo se jamči. Fran Novak, brivski mojster, Aleksandrova cesta št. 22 (prej G. Gredlič). 243

Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapeciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršive po jako nizkih cenah pri tvrdi za pohišstvo

KAREL PREIS, Maribor
Stomčakov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Zadružna banka

Centrala: SPLIT

Podružnice: MARIBOR, Zagreb, Novi Sad

Afilijacije:
Zadružna banka Reka, Zadružna štedionica Trst

Osnovna glavnica: K 50.000.000.—

Bankovni oddelek:
Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila na vsa tužemska in inozemska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelek:
Kupuje in prodaja na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica:
Kupuje in prodaja tuje valute, devize in čeke, ter vse vrste domačih in tujih efektov.

Vloge:
Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji.

Podružnica Maribor
Gosposka ulica 20 (Pirchanova hiša)

prične s poslovanjem 743

1. decembra 1920.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem preselil mojo manufakturno trgovino iz Tkalske ulice št. 6 v Slovensko ulico št. 12 (vogal Gosposke ulice). Če želite dobro in po ceni blago za obleke, po meri sukno, platno, perilo, nogavice itd. obiščite

Miroslav Nabergoj-a, Maribor
Slovenska ulica 12. 817 5-1

Direkten uvoz! Tovarniške cene!

P. n. občinstvu naznanjam, da sem otvoril na Aleksandrovi cesti 30

brivnico

ter se slavnemu občinstvu najtopleje priporočam.

Jernej Pirc
773 koroški begunec.

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame

vsako vrsto straženja v mestu, na kolodvorih, kakor tudi spremljanje železniških vozov. — Pojasnila v pisarni: Pristaniška ulica 2.

Pohišstvo!

Tovarna in zaloga Koroška cesta 46-53

Petar Wechnegger in drugi priporočajo

svoje bogate zaloge kompletnih spalnih sob, kuhinjske oprave iz mehkega in trdega lesa, kakor posamezne dele po znižanih cenah.